



ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ  
ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΝΕΟΛΑΙΑΣ

# ΕΛΛΗΝΙΚΑ

ΚΕΙΜΕΝΑ ΚΑΙ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

ΣΤ' ΤΑΞΗ

ΣΧΟΛΙΚΗ ΧΡΟΝΙΑ 2021-2022  
ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 2021



**Συγγραφή-Επιμέλεια:**

**Δρ Σπύρος Σοφοκλέους**

**Λειτουργός Παιδαγωγικού Ινστιτούτου-Συντονιστής για τα Ελληνικά**

**Σχεδιασμός Εξωφύλλου:**

**Θεόδωρος Κακουλλής**

**Λειτουργός Υπηρεσίας Ανάπτυξης Προγραμμάτων**

**Εποπτεία**

**Δρ Ειρήνη Χατζηλουκά-Μαυρή**

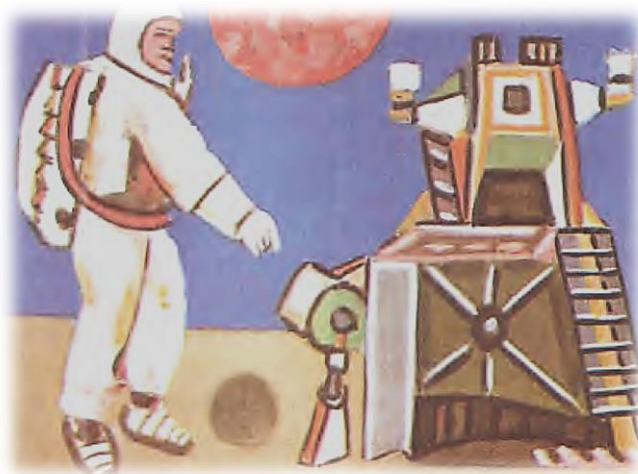
**Σύνδεσμος ΠΛΕ για τα Ελληνικά**

### Έτος 2080 μ.Χ.

Λέγομαι Κωνσταντίνος Πέτρης και είμαι 15 χρονών. Γεννήθηκα το 2065, εποχή εντυπωσιακών ανακαλύψεων και μεγάλων επιστημονικών κατορθωμάτων.

Τα τελευταία εκατό χρόνια ήταν απ' τα πιο δύσκολα που πέρασε ποτέ η ανθρωπότητα. Πολλές φορές έφτασε στα πρόθυρα\* του αφανισμού\*\*. Δύο μεγάλα παγκόσμια φαινόμενα, η ενεργειακή κρίση και η ραγδαία αύξηση του πληθυσμού της γης, απείλησαν πολλές φορές την ειρήνη του κόσμου.

Όταν άρχισε να σώνεται το πετρέλαιο, γύρω στο 2020, οι άνθρωποι χρησιμοποίησαν την ενέργεια του ήλιου, ιδιαίτερα στις χώρες με μεγάλη ηλιοφάνεια. Επίσης, όπου φυσούσαν δυνατοί άνεμοι, έστησαν τεράστιους μεταλλικούς ανεμόμυλους που έδιναν ενέργεια. Αυτή η μορφή ενέργειας ονομάστηκε αιολική, από τον θεό του ανέμου, τον Αίολο. Κατάφεραν ακόμα οι επιστήμονες να βγάλουν απ' το κάρβουνο συνθετικό πετρέλαιο και συνθετική βενζίνη και έπαψαν πια να χτίζονται πυρηνικά εργοστάσια.



Ο πατέρας μου πολλές φορές μας διηγότανε για τη μεγάλη έκρηξη που έγινε σ' ένα πυρηνικό εργοστάσιο και σκόρπισε τον θάνατο και τη συμφορά σε μια μεγάλη περιοχή για πολλά χρόνια. Σ' όλο τον κόσμο άρχισαν να γίνονται συσκέψεις και διαμαρτυρίες, για να σταματήσουν να χτίζονται πια πυρηνικά εργοστάσια και να κλείσουν κι όσα υπήρχαν. Τελικά, οι μεγάλοι του κόσμου κατάφεραν να συνεννοηθούν και να τα καταργήσουν.

Θυμάμαι ακόμα που μου έλεγε ο πατέρας για την τρομερή μόλυνση του περιβάλλοντος, που έφερε ένα σωρό καταστροφές στη γη και οι άνθρωποι στις μεγάλες πόλεις άρχισαν να πεθαίνουν από διάφορες αρρώστιες. Μάλιστα, ένας μεγάλος επιστήμονας είχε προφητέψει ότι, αν δεν σταματήσει η μόλυνση από τα καυσαέρια, σε λίγα χρόνια η μέση θερμοκρασία της ατμόσφαιρας θ' ανέβαινε λίγους βαθμούς. Αυτό θα ήταν μεγάλη καταστροφή για τη γη, γιατί θα έλιωναν οι πάγοι στους πόλους, θα ανέβαινε η στάθμη της θάλασσας και όλες οι παραθαλάσσιες πόλεις θα κινδύνευαν να πνιγούν.

\*στα πρόθυρα: πολύ κοντά

\*\*αφανισμός: ολοκληρωτική καταστροφή, εξαφάνιση

Όμως την τελευταία πια στιγμή, πριν απ' την καταστροφή, οι άνθρωποι κατάλαβαν ότι έπρεπε να ενωθούν τα κράτη και να πολεμήσουν από κοινού τον ύπουλο εχθρό. Οι κυβερνήσεις έφτιαξαν διάφορα επαναστατικά προγράμματα, για να προστατευτεί ο άνθρωπος και το περιβάλλον και όλοι τα εφάρμοσαν με μεγάλη αυστηρότητα. Έτσι, σε λίγα χρόνια οι θάλασσες καθάρισαν και γέμισαν πάλι με ψάρια· τα ζώα και τα πουλιά, που είχαν αρχίσει να εξαφανίζονται, ξαναγύρισαν στις φωλιές τους, και τα μαύρα σύννεφα της καπνομίχλης διαλύθηκαν πάνω απ' τις μεγάλες πολιτείες. Όλες σχεδόν οι αρρώστιες είχαν νικηθεί, ο καρκίνος και οι παθήσεις της καρδιάς έπαψαν να σκοτώνουν τον κόσμο και οι άνθρωποι πέθαιναν σχεδόν μόνο από γηρατεία, σε μεγάλη ηλικία.

Γύρω στο 2040, υπήρχαν 12 δισεκατομμύρια άνθρωποι και υπολόγιζαν ότι σε λίγα χρόνια ο αριθμός θα μεγάλωνε ακόμα περισσότερο.

Οι επιστήμονες όλων των κρατών είχαν κιόλας αρχίσει να κάνουν τολμηρά σχέδια. Λέγανε να στείλουν ανθρώπους να κατοικήσουν στο διάστημα, σε πλανήτες όπου υπήρχαν κατάλληλες συνθήκες. Πολλά χρόνια πριν, από το 1969, οι άνθρωποι είχαν πατήσει στο φεγγάρι και πολλά διαστημόπλοια με αστροναύτες είχαν πετάξει σε μακρινά αστέρια και είχαν μελετήσει τους παράξενους και άγνωστους αυτούς κόσμους.

### Λίτσα Ψαραύτη

*Το «Έτος 2080 μ.Χ.» είναι ένα απόσπασμα από το μυθιστόρημα επιστημονικής φαντασίας της Λίτσας Ψαραύτη, με τίτλο: «Με την Ανδρομέδα στον γαλαξίο πλανήτη», το οποίο γράφτηκε πριν 40 χρόνια, το 1980.*



Πηγή: «Η γλώσσα μου», Ε' Δημοτικού, Τρίτο μέρος, ΟΕΔΒ, σσ.87-89

## ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ 1

Να διαβάσεις το κείμενο: «Έτος 2080 μ.Χ.» και να προχωρήσεις στις δραστηριότητες που ακολουθούν:

1. Να συμπληρώσεις τα παρακάτω, για το συγκεκριμένο κείμενο:

Τα τρία σημαντικότερα στοιχεία του κειμένου:

1. \_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

2. \_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

3. \_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

Σχέδιο για το κείμενο

Η κεντρική ιδέα του κειμένου:

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

Το πιο ενδιαφέρον πράγμα που έμαθα  
από το κείμενο:

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

Η γνώμη μου για το θέμα του κειμένου:

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

2. Αφού αριθμήσεις τις παραγράφους του κειμένου, να γράψεις το κύριο νόημα και έναν τίτλο για την κάθε παράγραφο:



Κύριο Νόημα

Τίτλος

1η  
παράγραφος

Four horizontal dotted lines for writing the main idea of the first paragraph.

.....

2η  
παράγραφος

Four horizontal dotted lines for writing the main idea of the second paragraph.

.....

3η  
παράγραφος

Four horizontal dotted lines for writing the main idea of the third paragraph.

.....

4η  
παράγραφος

Four horizontal dotted lines for writing the main idea of the fourth paragraph.

.....

5η  
παράγραφος

.....  
.....  
.....  
.....

.....

6η  
παράγραφος

.....  
.....  
.....  
.....

.....

7η  
παράγραφος

.....  
.....  
.....  
.....

.....

8η  
παράγραφος

.....  
.....  
.....  
.....

.....

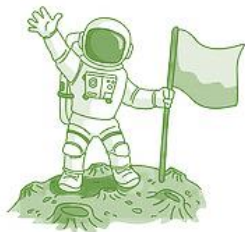
3. Ποια προβλήματα, που μπορεί να αντιμετωπίζει στο μέλλον η ανθρωπότητα, προέβλεψε, όταν έγραφε το κείμενό της η Λίτσα Ψαραύτη το 1980;



.....  
.....  
.....  
.....

4. Πώς, κατά τη γνώμη της, θα μπορούσε ο άνθρωπος να επιλύσει τα προβλήματα αυτά;

.....  
.....  
.....  
.....  
.....  
.....



5. Τελικά, οι άνθρωποι κατάφεραν να επιλύσουν τα συγκεκριμένα προβλήματα; Να δικαιολογήσεις την άποψή σου.

.....

.....

.....

.....

.....

6. Το κείμενο έχει γραφτεί πριν από 40 χρόνια. Πιστεύεις ότι αξίζει να το διαβάσουν τα παιδιά του 2021; Να δικαιολογήσεις την άποψή σου.

.....

.....

.....

.....

7. Όταν διάβασες το κείμενο, σου δημιουργήθηκαν κάποιες απορίες; Αν ναι, να γράψεις ποιες άλλες πληροφορίες χρειάζεσαι, για να λύσεις αυτές σου τις απορίες.

.....

.....

.....

8. Να σχολιάσεις τις δύο εικόνες του κειμένου. Σε βοήθησαν στο να κατανοήσεις το κείμενο που διάβασες; Αν ναι, γιατί; Αν όχι, πώς νομίζεις ότι θα μπορούσαν να είναι οι συγκεκριμένες εικόνες;

.....

.....

.....

.....

9. Στην τρίτη παράγραφο του κειμένου γράφει: «Όταν άρχισε να σώνεται το πετρέλαιο, γύρω στο 2020...». Αφού τώρα είμαστε στο 2021, να γράψεις ξανά την παράγραφο αυτή στον ενεστῶτα:

.....

.....

.....

.....

.....

.....





## Ταξίδι χωρίς Επιστροφή

# ΤΑΞΙΔΙ ΧΩΡΙΣ ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ

Μόλις το επικίνδυνο ταξίδι φτάσει στο τέλος του, οι άποικοι θα ασχοληθούν με την κατασκευή του νέου τους σπιτιού: ενός χώρου 500 τ.μ., όπου θα μπορούν να κοιμούνται, να μαγειρεύουν, να γυμνάζονται, ακόμα και να «σερφάρουν» στο Ιντερνετ



**500**

τετραγωνικά μέτρα το νέο σπίτι που θα κατασκευαστεί στον κόκκινο πλανήτη

**200.000**

άτομα από 140 χώρες κατέθεσαν αιτήσεις συμμετοχής σε διάστημα πέντε μηνών



**4**

από τους 705 υποψηφίους αναμένεται να επανδρώσουν την πρώτη ανθρώπινη αποικία στον Αρη

**6**

δισ. δολάρια η επένδυση για την αποστολή τεσσάρων ανθρώπων στον Κόκκινο Πλανήτη

### ΛΟΓΟΙ ΠΟΥ ΚΑΘΙΣΤΟΥΝ ΤΟΝ ΠΛΑΝΗΤΗ ΙΔΑΝΙΚΟ ΓΙΑ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

- βρίσκεται σχετικά κοντά
- διαθέτει υπόγεια αποθέματα νερού και ατμόσφαιρα
- οι μέρες του διαρκούν λίγο περισσότερο από τις γήινες

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ | 20/10/2014

Αναχώρηση πρώτης ομάδας **2024**

ΓΗ



Οι ΗΠΑ πρέπει να θέσουν ως στόχο τη μόνιμη εγκατάσταση στον Αρη.

#### Μπαζ Ολντριν

ο δεύτερος άνθρωπος που πάτησε το 1969 στη Σελήνη

Η αποίκηση σε άλλους πλανήτες είναι απαραίτητη για την επιβίωση της ανθρωπότητας

Στίβεν Χόκινγκ

### ΠΟΣΟ ΔΙΑΡΚΕΙ ΜΙΑ ΜΕΡΑ ΣΤΟΝ ΑΡΗ ΚΑΙ ΠΟΣΟ ΣΤΗ ΓΗ

	ΩΡΕΣ	ΛΕΠΤΑ	ΔΕΥΤΕΡΟ-ΛΕΠΤΑ
ΓΗ	23	56	4
ΑΡΗΣ	24	39	35

Διάρκεια ταξιδιού **8** μήνες



### ΔΡΑΣΕΙΣ ΣΤΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟ ΤΟΥ ΣΠΙΤΙΟΥ



οι άποικοι θα καλλιεργούν



θα καλύπτουν τις ενεργειακές τους ανάγκες μέσω φωτοβολταϊκών



θα ανακυκλώνουν τα σκουπίδια και το νερό τους




θα σερφάρουν στο Ιντερνετ

## ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ 2

Να διαβάσεις το κείμενο: «Ταξίδι χωρίς επιστροφή» και να προχωρήσεις στις δραστηριότητες που ακολουθούν:


1. Να γράψεις τρεις (3) πληροφορίες που άντλησες από το κείμενο, δύο (2) ενδιαφέροντα στοιχεία και μία (1) απορία που εξακολουθείς να έχεις, σε σχέση με το κείμενο:

 **3** ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΠΟΥ ΕΜΑΘΑ ΑΠΟ ΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

1. ....


2. ....

3. ....

 **2** ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

1. ....

2. ....

 **1** ΑΠΟΡΙΑ ΠΟΥ ΕΞΑΚΟΛΟΥΘΩ ΝΑ ΕΧΩ ΓΙΑ ΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

1. ....

2. Το κείμενο αυτό είναι πολυτροπικό; Ναι ή όχι; Να δικαιολογήσεις την άποψή σου.

.....

.....

.....

3. Ποια άποψη του Στίβεν Χόκινγκ καταγράφεται στο κείμενο; Συμφωνείς ή διαφωνείς, με την άποψη αυτή; Να εξηγήσεις γιατί.

.....

.....

.....

.....

4. Να γράφεις ένα δικό σου συμπέρασμα, για την προσπάθεια του ανθρώπου να ταξιδέψει στον Άρη και να το δικαιολογήσεις, με τρία στοιχεία από το κείμενο:

.....  
.....  
.....

5. Να αναγνωρίσεις το υποκείμενο (Υ), το ρήμα (Ρ), το αντικείμενο (Α) ή το κατηγορούμενο (Κ), στις παρακάτω προτάσεις:

200 000 άτομα κατέθεσαν αιτήσεις συμμετοχής στο ταξίδι.

Το ταξίδι θα είναι επικίνδυνο.

Οι άποικοι θα κατασκευάσουν το νέο τους σπίτι.

Οι κάτοικοι της γης γίνονται ταξιδιώτες του διαστήματος.

6. Τι είδους προτάσεις χρησιμοποιούνται περισσότερο στο κείμενο; Απλές, σύνθετες, επαυξημένες ή ελλειπτικές; Να εξηγήσεις, αναλόγως. (Οι σελίδες 185-189 του Βιβλίου της Γραμματικής θα σε βοηθήσουν να διακρίνεις τις προτάσεις, με βάση τα συστατικά τους)

.....  
.....  
.....

7. Να μετατρέψεις τις ακόλουθες προτάσεις σε απλές:

200 000 άτομα από 140 χώρες κατέθεσαν αιτήσεις συμμετοχής στο ταξίδι.

.....

Οι νέοι κάτοικοι του Άρη θα ανακυκλώνουν τα σκουπίδια και το νερό τους.

.....

8. Να μετατρέψεις τις ακόλουθες προτάσεις σε επαυξημένες:

Η ομάδα αναχωρεί το 2024!

.....

Το ταξίδι διαρκεί 8 μήνες.

.....

9. Να μετατρέψεις τις ακόλουθες προτάσεις σε σύνθετες:

Οι άποικοι θα κατασκευάσουν το νέο τους σπίτι στον Άρη.

.....

Ο Άρης διαθέτει νερό.

.....

**10. Να μετατρέψεις τις ακόλουθες προτάσεις σε ελλειπτικές:**

Η πρώτη ομάδα αναχωρεί το 2024!

.....

Το ταξίδι θα διαρκεί 8 μήνες.

.....

**11. Να αντλήσεις, από το κείμενο, και να γράψεις πληροφορίες, συνδέοντας κύριες και δευτερεύουσες προτάσεις (Οι σελίδες 190-199 του Βιβλίου της Γραμματικής και οι διευκρινίσεις της παρένθεσης θα σε βοηθήσουν):**

Χρονική πρόταση (οι χρονικές προτάσεις συνδέονται με χρονικούς συνδέσμους, όπως: «όταν», «αφού», «ενώ»)

.....

Αιτιολογική πρόταση (οι αιτιολογικές προτάσεις συνδέονται με αιτιολογικούς συνδέσμους, όπως: «γιατί», «επειδή»)

.....

Εναντιωματική πρόταση (οι εναντιωματικές προτάσεις συνδέονται με εναντιωματικούς συνδέσμους, όπως: «αν και», «ενώ»)

.....

Τελική πρόταση (οι τελικές προτάσεις εισάγονται με το για να)

.....

**12. Να μελετήσεις τις σελίδες 181-183 του Βιβλίου της Γραμματικής, για να διακρίνεις τα είδη των φράσεων. Στο κείμενο: «Ταξίδι χωρίς επιστροφή» χρησιμοποιούνται περισσότερο ονοματικές ή ρηματικές φράσεις; Γιατί, κατά τη γνώμη σου;**

.....

.....

**13. Να μετατρέψεις τις παρακάτω ονοματικές φράσεις σε ρηματικές:**

αναχώρηση χωρίς επιστροφή

.....

δράσεις στο εσωτερικό του σπιτιού

.....

αναχώρηση πρώτης ομάδας

.....

διάρκεια διαστημικού ταξιδιού

.....





Να διαβάσεις σε κάποιον/α το κείμενο που έγραψες, περιγράφοντας τη συσκευή που σε εντυπωσιάζει. Όταν αυτός/ή το διαβάσει, να δοκιμάσει να ζωγραφίσει, στο παρακάτω πλαίσιο, τη συσκευή. Και όταν θα σου επιστρέψει τη ζωγραφιά του/της, εσύ θα κρίνεις αν η περιγραφή σου ήταν πετυχημένη!

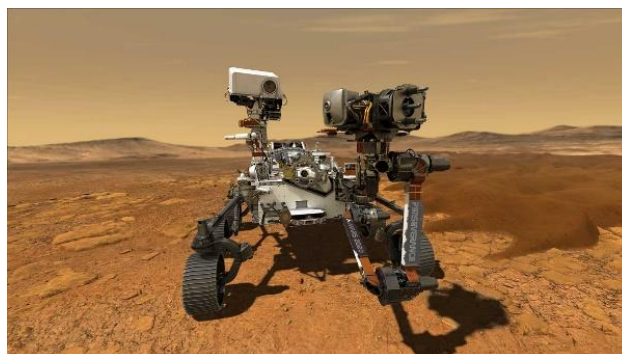




### ΚΕΙΜΕΝΟ 3

## Ιστορική η προσεδάφιση του “Perseverance” στον Άρη

Μετά από πολύμηνη αγωνία για την επιτυχία του φιλόδοξου εγχειρήματος, όλα φαίνεται πως πήγαν καλά και το νέο ρομποτικό τροχοφόρο (ρόβερ) «Perseverance» (δηλαδή, «Επιμονή»), της Αμερικανικής Διαστημικής Υπηρεσίας (NASA), προσεδάφιστηκε, στις 18 Φεβρουαρίου 2021, λίγα λεπτά πριν από τις 23:00 (ώρα Κύπρου) με ασφάλεια στον Άρη, με σκοπό να αναζητήσει ίχνη μικροβιακής ζωής στον πλανήτη και να τον μελετήσει γεωλογικά.



Το εξάτροχο ρόβερ, γνωστό και με το παρατσούκλι «Πέρσι», είναι λίγο μεγαλύτερο και βαρύτερο από το ρόβερ «Curiosity» (δηλαδή, «Περιέργεια»), που μελετά μέχρι σήμερα τον Κόκκινο Πλανήτη. Διαθέτει πιο εξελιγμένα επιστημονικά όργανα, ικανά για πιο φιλόδοξα πειράματα, αποτελώντας το πιο εξελιγμένο εργαστήριο αστροβιολογίας που έχει ποτέ σταλεί σε άλλο ουράνιο σώμα. Με τα

εργαλεία του, θα συλλέξει αρειανά δείγματα, που θα επιστραφούν στη Γη με μια μελλοντική αποστολή, κάτι που, εφόσον θα συμβεί, θα είναι μια παγκόσμια πρωτιά.

Το «Perseverance» κατέβηκε μέσα στον μεγάλο κρατήρα Τζέζερο, που κάποτε ήταν αρχαία λίμνη και δέλτα ποταμού. Εκεί θεωρείται πιθανότερο να υπήρχαν μορφές ζωής πριν δισεκατομμύρια χρόνια, όταν ο Άρης ήταν πιο θερμός, υγρός και πιθανώς φιλόξενος για ζωή. Μεταξύ άλλων, το ρόβερ διαθέτει μια πειραματική συσκευή που θα μετατρέψει το διοξείδιο της αρειανής ατμόσφαιρας σε καθαρό οξυγόνο, καθώς επίσης ένα μίνι μετεωρολογικό σταθμό, δεκαεννιά κάμερες και δύο μικρόφωνα, που θα καταγράφουν τους πρώτους αρειανούς ήχους. Επίσης, το ρόβερ θα απελευθερώσει το «Ingenuity» (δηλαδή, «Ευφυΐα»), ένα μικρό ρομποτικό ελικόπτερο βάρους 1,8 κιλών, το πρώτο στην ιστορία που θα πετάξει σε έναν άλλο κόσμο.



Προτού όμως γίνουν όλα αυτά, πέρασαν «επτά λεπτά τρόμου», όπως τα λέει η NASA, ώσπου να βεβαιωθεί ότι το ρόβερ, το οποίο έκανε ένα επτάμηνο διαστημικό ταξίδι απόσταση τετρακόσιων εβδομήντα (470) εκατομμυρίων χιλιομέτρων, κατέβηκε σώο και αβλαβές στην επιφάνεια του Άρη, ενός προορισμού με κακή φήμη στη διαστημική ιστορία, καθώς ουκ ολίγες φορές -σχεδόν τις μισές- έχουν αποτύχει οι απόπειρες προσεδάφισης. Το «Perseverance» είναι το πέμπτο ρόβερ που οι ΗΠΑ στέλνουν στον Άρη.

Πηγή: Η Καθημερινή. <https://m.kathimerini.com.cy/gr/geek/geek-nea/live-i-prosedafisi-toy-perseverance-ston-ari> (δασκευή)

### ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ 3

Να διαβάσεις το κείμενο: «Ιστορική η προσεδάφιση του “Perseverance” στον Άρη» και να προχωρήσεις στις δραστηριότητες που ακολουθούν:

1. Τι είναι το «Perseverance»; Αμέσως παρακάτω να περιγράψεις το «Perseverance, με βάση στοιχεία από το κείμενο:

.....

.....

.....

.....

.....

2. Για ποιον λόγο η NASA έστειλε το «Perseverance» στον Άρη;

.....

.....

.....

3. Γιατί το ρομποτικό ρόβερ της NASA εξερεύνησε πρώτα τον κρατήρα Τζέζερο, κατά την άποψή σου;

.....

.....

.....

4. Ποιος νομίζεις είναι ο ρόλος του ρομποτικού ελικοπτήρου «Ingenuity» στην αποστολή;

.....

.....

.....

.....

5. Η Αμερικανική Διαστημική Υπηρεσία (NASA) ονόμασε «Perseverance» (δηλαδή, «Επιμονή») το νέο ρομποτικό της ρόβερ. Γιατί, νομίζεις;

.....

.....

.....

6. Να μελετήσεις, με τη βοήθεια και λεξικού, τις σύνθετες λέξεις του κειμένου τροχοφόρο και εξάτροχο.

Αφού αναλύσεις τις δύο λέξεις στα συνθετικά τους, να γράψεις τη σημασία τους:

τροχοφόρο: ..... + .....

εξάτροχο: ..... + .....

Να σχολιάσεις και να συγκρίνεις τα συνθετικά των δύο λέξεων. Τι συμπεραίνεις;

.....  
 .....

7. Να εντοπίσεις στο κείμενο και να αντιγράψεις έξι σύνθετες λέξεις (δύο ρήματα, δύο ουσιαστικά και δύο επίθετα):

Ρήματα	Ουσιαστικά	Επίθετα
.....	.....	.....
.....	.....	.....

8. Να υπογραμμίσεις τα ρήματα στο κείμενο. Να επιλέξεις έξι από αυτά και να συμπληρώσεις, για το καθένα, τις στήλες στον παρακάτω πίνακα, όπως το παράδειγμα:

ρήμα	χρόνος	πρόσωπο	αριθμός	φωνή
διαθέτει	ενεστώτας	γ'	ενικός	ενεργητική

9. Ποιοι χρόνοι χρησιμοποιούνται περισσότερο στο κείμενο; Γιατί, άραγε, συμβαίνει αυτό;

.....  
.....  
.....  
.....

10. Στο παρακάτω απόσπασμα όλα τα ρήματα είναι στον συνοπτικό μέλλοντα:

Με τα εργαλεία του, θα συλλέξει αρειανά δείγματα, που θα επιστραφούν στη Γη.

Να μεταφέρεις το απόσπασμα αυτό σε χρόνο:

Ενεστώτα:

.....  
.....  
.....

Παρακείμενο:

.....  
.....  
.....

Αόριστο:

.....  
.....  
.....

Παρατατικό:

.....  
.....  
.....

Υπερσυντέλικο:

.....  
.....  
.....

Εξακολουθητικό Μέλλοντα:

.....  
.....  
.....

Συντελεσμένο Μέλλοντα:

.....  
.....





Την περίοδο που ο πλανήτης μας κυριεύεται από την πανδημία της Covid-19, το τροχοφόρο ρομπότ Perseverance προσεδαφίστηκε στις 18 Φεβρουαρίου 2021 στον κρατήρα Τζέζερο του βορείου ημισφαιρίου του κόκκινου πλανήτη. Είναι η πρώτη αποστολή της NASA που σχεδιάστηκε ειδικά για την αναζήτηση σημείων ζωής. Αξιοσημείωτο πως η ανθρωπότητα για πρώτη φορά στο βίντεο που κατέγραψε το σκάφος είχε ήχο από έναν άλλο κόσμο...



18.02.2021

Η κατάβαση στον Αρη

Πυραυλοκίνητος «ιπτάμενος γερανός»



εκακαφέας



perseverance rover



θερμική ασπίδα



Το εξάτροχο ρόβερ έχει μέγεθος όσο ένα SUV

ΤΟ ΚΡΥΦΟ ΜΗΝΥΜΑ ΣΤΟ ΑΛΕΞΙΠΤΩΤΟ DARE MIGHTY THINGS

Όπως αναφέρει ο Guardian, το ρομπότ του αλεξιπτώτου κωδικοποιεί τη φράση «Dare Mighty Things» («τολμήσατε τα μεγάλα») η οποία προέρχεται από ομιλία του Ρούσβελτ

ΑΠΟΣΤΟΛΕΣ ΣΤΟΝ ΑΡΗ

Από το 1960 έχουν πραγματοποιηθεί συνολικά 49 αποστολές από εννέα κράτη



4,8

κιλά οξειδίου πλουτωνίου περιέχει η γεννήτρια που προσφέρει ενέργεια

110

Watt η ηλεκτρική ενέργεια που θα παράγεται μέσα από ραδιενεργή διάσπαση

7

λεπτά τρόμου πέρασαν ώσπου να βεβαιωθεί η NASA ότι το σκάφος κατέβηκε σώο στην επιφάνεια του Αρη

470

εκατ. χλμ. η απόσταση από τη Γη

50

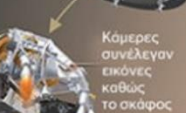
χλμ. η διάμετρος του κρατήρα Τζέζερο

27 δισ. \$

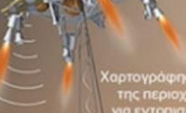
η αξία του περιβάλλοντος σκάφους

687

γίνες ημέρες είναι σχεδιασμένο να λειτουργήσει το ρομπότ



Κάμερες συνέλεξαν εικόνες καθώς το σκάφος έπεφτε



Χαρτογράφηση της περιοχής για εντοπισμό της καλύτερης θέσης



ΠΕΡΙΟΧΗ ΔΕΛΤΑ

Διαδρομή σκαλισμένη από νερό που έβρε από το χείλος του κρατήρα πριν από 3,5 δισ. χρόνια

κάμερα με λέιζερ για χημική ανάλυση από απόσταση

πηγή ενέργειας πλουτωνίου που παράγει ρεύμα

σταθμός καιρού

2,2 μ. ύψος

3μ. ΜΗΚΟΣ

κρουστικό δράπανο  
ΒΑΡΟΣ 1,025 κιλά  
**PERSEVERANCE**



#### ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ 4

Να διαβάσεις το κείμενο: «Η NASA γυρνάει την πλάτη στην COVID-19» και να προχωρήσεις στις δραστηριότητες που ακολουθούν:

1. Να εξηγήσεις ποιος είναι ο σκοπός του δημιουργού του κειμένου:

.....

.....

.....

.....

2. Να γράψεις την άποψή σου, γύρω από το γιατί το κείμενο αυτό έχει ως τίτλο: «Η NASA γυρνάει την πλάτη στην COVID-19»:

.....

.....

.....

3. Να δικαιολογήσεις, με δικά σου λόγια, γιατί το κείμενο είναι ένα πληροφοριογράφημα.

.....

.....

.....

4. Να σημειώσεις δύο στοιχεία, που προσθέτει το συγκεκριμένο κείμενο, σε σχέση με όσα έμαθες από το κείμενο: «Ιστορική η προσεδάφιση του “Perseverance” στον Άρη»:



1 .....

2 .....

5. Σε ποιο κείμενο κρίνεις ότι περιγράφεται καλύτερα πώς είναι το νέο ρομπότ «Perseverance» της NASA; Στο Κείμενο 3 ή στο Κείμενο 4; Να εξηγήσεις γιατί.

.....

.....

.....



6. Να απαντήσεις στις παρακάτω ερωτήσεις, που αφορούν στο Κείμενο 4:

Το κείμενο αυτό είναι ενδιαφέρον για σένα; Να δικαιολογήσεις την άποψή σου.

.....

.....

.....

Ποια άτομα θα ενδιαφέρονταν πιο πολύ να διαβάσουν το κείμενο; Γιατί, νομίζεις;

.....

.....

.....

Χρειάζεται να έχει κάποιος/α ειδικές γνώσεις, για να κατανοήσει το κείμενο; Να δικαιολογήσεις την απάντησή σου.

.....

.....

.....

**ΣΥΓΧΑΡΗΤΗΡΙΑ!** Μόλις αξιολόγησες το κείμενο από τη δική σου οπτική!

7. Στο κείμενο, αρκετές πληροφορίες γράφονται «με αριθμούς», αντί ολογράφως («με γράμματα»). Γιατί συμβαίνει, άραγε, αυτό;

.....

.....

8. Να γράψεις ολογράφως τις πληροφορίες του κειμένου, που αντιστοιχούν στους παρακάτω αριθμούς, όπως το παράδειγμα:

27	<u>Είκοσι επτά (27)</u> δισεκατομμύρια δολάρια η αξία του περιβόητου σκάφους.
110	.....
470	.....
50	.....
687	.....
7	.....



## Πώς θα ήταν αν ζούσες στον Άρη;

**Η επιστημονική πραγματικότητα για το ενδεχόμενο μιας ανθρώπινης αποικίας στον Άρη ξεπερνά κάθε φαντασία.**

**Νίκος Αγάθος**

Η ιδέα της ύπαρξης ζωής στον Κόκκινο Πλανήτη υπήρξε μια βάσιμη θεωρία που ανέπτυξε τον 19ο αιώνα ο Αμερικανός αστρονόμος Πέρσιβαλ Λόουελ, ο οποίος είχε την βεβαιότητα ότι τα κανάλια που διαγράφονται στην επιφάνεια του εδάφους του Άρη αποτελούσαν στην πραγματικότητα κάτι σαν τα αρχαία ευρήματα των ανασκαφών στη Γη. Ο Λόουελ ήταν πεπεισμένος ότι ο Άρης είχε κατοικηθεί από ευφυείς εξωγήινους. Και επειδή η πραγματική ζωή πολλές φορές ξεπερνά ακόμη και την ίδια την (επιστημονική) φαντασία, δεν είναι καθόλου παράξενο που η NASA σχεδιάζει μια επανδρωμένη αποστολή στον Άρη σε 10 με 15 χρόνια από τώρα. Ίσως τότε να λυθεί το μυστήριο που ταλάνιζε τον Λόουελ.



Αλλά μέχρι αυτό το σχέδιο υλοποιηθεί, η απορία κάθε ανθρώπου πάνω στη Γη θα είναι μια και μοναδική: **Πώς θα ήταν πραγματικά η ζωή στον Άρη;**

### ***Αν θελήσεις να γίνεις Αρειανός, πιάσε ένα οικόπεδο στα βόρεια***

«Είναι άγνωστο σε ποιο σημείο του πλανήτη θα προσγειωθούν οι αστροναύτες του 2030, αλλά αν κάποιος είχε στο μυαλό του να χτίσει μια αποικία εκεί πάνω, μάλλον **θα ένιωθε ασφαλέστερος αν στόχευε στα βόρεια γεωγραφικά πλάτη**», λέει ο Άσουιν Βασαβάντα, αναπληρωτής διευθυντής του Εργαστηρίου Επιστήμης του Άρη της NASA.

Όπως η Γη, έτσι και ο Άρης έχει εποχές λόγω της κλίσης του πλανήτη κατά τον άξονά του. Επίσης, όπως λέει ο Βασαβάντα «Το νότιο ημισφαίριο είναι στραμμένο μακριά από τον ήλιο, με αποτέλεσμα πολύ ψυχρότερους χειμώνες και πολύ θερμότερα καλοκαίρια από αυτές στο βόρειο ημισφαίριο».

**Αν ήταν να ζήσεις στο βόρειο ημισφαίριο, θα απολάμβανες περίπου επτά ανοιξιάτικους μήνες, έξι καλοκαιρινούς, λίγο περισσότερους από πέντε φθινοπωρινούς και μόνο τέσσερις χειμωνιάτικους μήνες.** «Ναι, οι μήνες στον Άρη φτάνουν τους 22, μιας και ένα έτος περιστροφής αντιστοιχεί σε 1,88 γήινα χρόνια, με μια μέρα να διαρκεί κοντά στις 26 ώρες», τονίζει ο ειδικός.



## **Να ντύνεσαι καλά, όταν βγαίνεις έξω**

Σήμερα είμαστε σε θέση να γνωρίζουμε ότι η μέση θερμοκρασία του Άρη είναι μείον 60 βαθμοί Κελσίου (°C), αλλά στις χειμωνιάτικες περιόδους ξεπερνά τους μείον 126 °C. Όμως τα καλοκαίρια σου θα είναι υπέροχα, γιατί στον ισημερινό του Άρη η θερμοκρασία γίνεται γήινη, μένοντας σταθερή στους 20 °C. Όσον αφορά στις καιρικές συνθήκες, οι πληροφορίες είναι πολύ θετικές: λίγος παγετός νωρίς το πρωί, περιστασιακά σύννεφα, αλλά καθόλου βροχή.

Το μόνο σοβαρό πρόβλημα που θα αντιμετωπίσεις είναι οι ισχυρές ανεμοθύελλες, οι οποίες μπορούν να σαρώνουν όλη την επιφάνεια του πλανήτη για μερικές μέρες. Αν και αυτές οι καταιγίδες δεν είναι ικανές να σε βλάψουν σωματικά, εντούτοις η λεπτή σκόνη θα εμποδίζει τη λειτουργία των ηλεκτρονικών μηχανημάτων και όποιας άλλης συσκευής δουλεύει με ηλιακή ενέργεια.

## **Θα μαγευτείς από τον ουρανό**

Ο ουρανός δεν είναι ιδιαίτερα γαλανός, αφού κυριαρχεί το πορτοκαλί χρώμα λόγω της σκόνης, όμως είναι ιδιαίτερα τα Αρειανά ηλιοβασιλέματα, τα οποία είναι ομορφότερα και από τα Γήινα. Τα δε βράδια, ο Αρειανός ουρανός είναι γεμάτος αστέρια και μάλιστα με δύο φεγγάρια. «Ο Δείμος και ο Φόβος τις περισσότερες φορές του χρόνου βγαίνουν μαζί», λέει ο Βασαβάντα.

## **Θα πηγαίνεις και Κυριακάτικες εκδρομές**

Ο Κόκκινος Πλανήτης διαθέτει όμορφα αξιοθέατα, που θα τραβούσαν την προσοχή των επισκεπτών. Η επιφάνεια του Άρη προσφέρει μεγάλες ευκαιρίες για περιηγήσεις. «Σε μια υποθετική περίπτωση μόνιμης εγκατάστασης ανθρώπων στον Κόκκινο Πλανήτη, κάποια σημεία του θα ήταν σίγουρα αληθινά αξιοθέατα, μαγνητίζοντας τους επισκέπτες. Για παράδειγμα, ο Όλυμπος. Είναι το ψηλότερο ηφαίστειο στο ηλιακό σύστημα, που ορθώνεται 25 χιλιόμετρα πάνω από τις γύρω πεδιάδες. Επίσης, η Κοιλιάδα του Μάρινερ αποτελεί μία μεγάλη έκταση διαδοχικών κοιλάδων και κάποιες εκτάσεις σκεπασμένες με πάγους που θυμίζουν την Αλάσκα. Τέλος, θα ήθελες οπωσδήποτε να πας μια μέρα την οικογένεια μια εκδρομή λίγο νοτιότερα. Εκεί, θα βρεις αχανείς εκτάσεις σκεπασμένες με πάγους -όπως ακριβώς τα χιονισμένα τοπία της Γης στην Αλάσκα ή στη βόρεια Ρωσία- και αν είσαι τυχερός θα νιώσεις και μικρές νιφάδες ξηρού χιονιού να πέφτουν πάνω σου», λέει ο Βασαβάντα. Το πιο ωραίο απ' όλα; Με μια βαρύτητα που φτάνει μόνο το 38% της γήινης ατμόσφαιρας, η γυμναστική στον Άρη θα ήταν τόσο ξεκούραστη και απολαυστική, που θα ήθελες να μην τελείωνε ποτέ.

Αν επιβεβαιωθεί και επισήμως η ύπαρξη νερού, τότε έφυγες τρέχοντας.

Πηγή: <https://gr.askmen.com/entertainment/1103204/article/pos-tha-etan-na-zouses-ston-are>  
(διασκευή)

## ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ 5

Να διαβάσεις το κείμενο: «Πώς θα ήταν αν ζούσες στον Άρη;» και να προχωρήσεις στις δραστηριότητες που ακολουθούν:

1. Καθώς διαβάζεις το κείμενο, να χρησιμοποιήσεις τις πέντε σου αισθήσεις και να γράψεις:



Τι βλέπεις; .....



Τι ακούς; .....



Τι αγγίζεις; .....



Τι μυρίζεις; .....

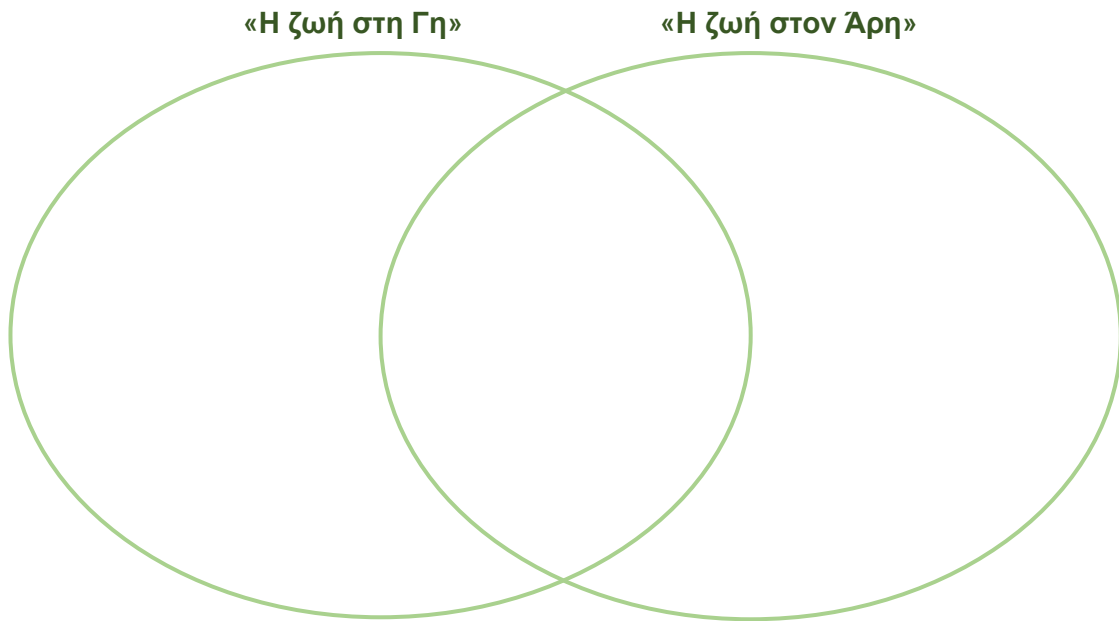


Τι γεύεις; .....

2. Να περιγράψεις, με δικά σου λόγια, πώς θα είναι η ζωή στον Άρη, με βάση το κείμενο:

Large writing area with horizontal dotted lines for text entry, framed by a decorative border.

3. Με βάση όσα διάβασες στο κείμενο, να συγκρίνεις τη ζωή στη Γη με τη ζωή στον Άρη, χρησιμοποιώντας το ακόλουθο βέννιο διάγραμμα:



4. Το κείμενο υποστηρίζει ότι στο μέλλον οι άνθρωποι μπορούν να ζήσουν στον πλανήτη Άρη. Συμφωνείς ή διαφωνείς με τη θέση αυτή; Να εξηγήσεις γιατί.

.....

.....

.....

.....

5. Ποια τεχνολογία, από αυτές που χρησιμοποιούμε σήμερα στη Γη, πιστεύεις ότι είναι απαραίτητη για τη μελλοντική ζωή των ανθρώπων στον Άρη; Γιατί;

.....

.....

.....

.....

6. Τι σου έκανε μεγαλύτερη εντύπωση από όσα διάβασες στο κείμενο; Να δικαιολογήσεις την απάντησή σου.

.....

.....

.....

.....

**7. Να αντλήσεις, από το κείμενο, και να γράψεις πληροφορίες, οι οποίες να περιλαμβάνονται:**

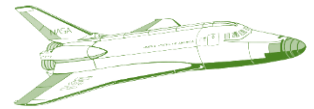
-σε μία σύνθετη πρόταση (πρόταση που έχει περισσότερο από ένα υποκείμενο, ένα αντικείμενο ή ένα κατηγορούμενο)

.....

-σε μία επαυξημένη πρόταση (πρόταση που εκτός από υποκείμενο, αντικείμενο ή κατηγορούμενο, να περιέχει και προσδιορισμούς)

.....

-----



**8. Τι είδους προτάσεις χρησιμοποιούνται, περισσότερο, στο κείμενο; Απλές, σύνθετες ή επαυξημένες; Να εξηγήσεις γιατί.**

.....

.....

.....

**9. Στο κείμενο εντοπίζονται δευτερεύουσες προτάσεις, οι οποίες συμπληρώνουν κύριες προτάσεις. Αφού εντοπίσεις κάποιες από αυτές τις προτάσεις, να αντιγράψεις:**

**Δύο υποθετικές προτάσεις** (προτάσεις που εισάγονται με υποθετικούς συνδέσμους, όπως, για παράδειγμα: *αν, άμα, είτε... είτε*):

.....

.....

**Να εξηγήσεις ποιος είναι ο ρόλος των υποθετικών προτάσεων στο κείμενο:**

.....

.....

**Δύο αναφορικές προτάσεις** (προτάσεις που εισάγονται με αναφορικές αντωνυμίες, όπως, για παράδειγμα: *ο/η/το οποίος/α/ο, άκλιτο που*):

.....

.....

**Να εξηγήσεις ποιος είναι ο ρόλος των αναφορικών προτάσεων στο κείμενο:**

.....

.....

-----

## Το ρομπότ στο ερημονήσι

Συγγραφέας και Εικονογράφος: **Πίτερ Μπράουν**

Μετάφραση: Μάνος Τζιρίτας



Η ιστορία μας αρχίζει στον ωκεανό, με άνεμο και βροχή και αστραπές και βροντές και κύματα. Ένας τυφώνας ούρλιαζε και λυσομανούσε μες στη νύχτα. Και στη μέση του χάους, ένα φορτηγό πλοίο βυθιζόταν

βαθιά

βαθιά

βαθιά ως τον βυθό της θάλασσας.

Το πλοίο άφησε πίσω του εκατοντάδες κιβώτια να επιπλέουν στην επιφάνεια. Αλλά, καθώς ο τυφώνας τα χτυπούσε και τα στριφογύριζε και τα πετούσε αποδώ κι αποκεί, άρχισαν και τα κιβώτια τελικά να βουλιάζουν προς τα βάθη της θάλασσας. Ένα ένα, τα κατάπιαν τα κύματα, ώσπου απέμειναν μόνο πέντε κιβώτια.

Το πρωί, ο τυφώνας είχε περάσει πια. Δεν φαινονταν ούτε σύννεφα, ούτε πλοία, ούτε γη πουθενά. Υπήρχαν μόνο τα ήρεμα νερά και αυτά τα πέντε κιβώτια που έπλεαν τεμπέλικα, παρασυρμένα από ένα ρεύμα του ωκεανού. Πέρασαν μέρες. Κι έπειτα μια μικρή πράσινη μουτζούρα εμφανίστηκε στον ορίζοντα. Καθώς τα κιβώτια πλησίαζαν προς τα εκεί, τα θολά πράσινα σχήματα αποκτούσαν σιγά σιγά την καθαρή μορφή ενός έρημου, βραχώδους νησιού.

Το πρώτο κιβώτιο βγήκε στην ακτή πάνω σ' ένα αφρισμένο, βουερό κύμα και έσκασε πάνω στα βράχια με τόση δύναμη που διαλύθηκε.

Όμως, αναγνώστη μου, αυτό που δεν έχω αναφέρει είναι ότι μέσα σε καθένα από αυτά τα κιβώτια ήταν πακεταρισμένο ένα ολοκαίνουριο ρομπότ. Το πλοίο μετέφερε εκατοντάδες τέτοια ρομπότ, προτού το καταπιεί η θύελλα. Τώρα, μόνο πέντε ρομπότ είχαν απομείνει. Μάλλον μόνο τέσσερα, επειδή όταν εκείνο το πρώτο κιβώτιο διαλύθηκε στα βράχια, το ρομπότ που είχε μέσα έγινε κομμάτια.



Το ίδιο συνέβη και στο επόμενο κιβώτιο. Έσκασε πάνω στα βράχια, και τα εξαρτήματα του ρομπότ σκορπίστηκαν ολόγυρα. Ύστερα, το ίδιο έγινε με το επόμενο κιβώτιο. Και με το επόμενο. Χέρια, πόδια και κορμοί από τα ρομπότ εκτοξεύτηκαν στα βράχια. Το κεφάλι ενός ρομπότ προσγειώθηκε με ένα «πλάτς» σε μια μικρή λιμνούλα που είχαν σχηματίσει τα κύματα πιο ψηλά στην ακτή. Το πόδι ενός ρομπότ εξαφανίστηκε στα κύματα που έρχονταν από πίσω.

Κι έπειτα, έφτασε το τελευταίο κιβώτιο. Ακολούθησε την ίδια πορεία με τα υπόλοιπα, μόνο που αντί να συντριβεί στα βράχια, σταμάτησε τσαλαβουτώντας πάνω στα συντρίμμια των τεσσάρων πρώτων κιβωτίων. Μετά από λίγο, τα κύματα που έσκαγαν στην ακτή το πέταξαν ψηλά. Εκτοξεύθηκε στον αέρα, στριφογυρίζοντας και στραφαλιζοντας στον ήλιο, ώσπου προσγειώθηκε με γδούπο πάνω σ' έναν ψηλό, οριζόντιο βράχο. Το κιβώτιο ράγισε και στραπατσαρίστηκε, αλλά το ρομπότ μέσα δεν έπαθε τίποτα.



Η βόρεια ακτή του νησιού είχε γίνει κάτι σαν νεκροταφείο ρομπότ. Πάνω στα βράχια είχαν σκορπιστεί τα διαλυμένα σώματα τεσσάρων νεκρών ρομπότ. Γυάλιζαν κάτω από τον ήλιο του πρωινού. Και η γυαλάδα τους τράβηξε την προσοχή κάποιων πολύ περιέργων πλασμάτων.

Μια παρέα ενυδρίδων έπαιζε στα ρηχά, όταν μία απ' αυτές πρόσεξε τα γυαλιστερά αντικείμενα. Οι ενυδρίδες πάγωσαν. Ύψωσαν τα ρουθούνια τους στον αέρα. Αλλά το μόνο που μύριζαν ήταν η θάλασσα. Οπότε πήγαν επιφυλακτικά προς τα βράχια, για να ρίξουν μια ματιά από πιο κοντά.

Η παρέα πλησίασε αργά τον κορμό ενός ρομπότ. Η μεγαλύτερη ενυδρίδα άπλωσε την πατούσα της, έδωσε μια στο βαρύ αντικείμενο και πετάχτηκε γρήγορα πίσω. Όμως, τίποτα δε συνέβη. Μετά, πήγαν προς το χέρι ενός ρομπότ, που ήταν πιο πέρα. Μια άλλη γενναία ενυδρίδα άπλωσε την πατούσα της και αναποδογύρισε το χέρι. Εκείνο έκανε ένα πολύ χαριτωμένο κουδούνισμα πάνω στον βράχο, και οι ενυδρίδες άρχισαν να τσιρίζουν ενθουσιασμένες.



Σκορπίστηκαν και έπαιζαν με τα μέλη από τα σώματα των ρομπότ. Αναποδογύρισαν κι άλλα χέρια. Μια ενυδρίδα ανακάλυψε ένα κεφάλι μέσα σε μια λιμνούλα στα βράχια, και τότε όλες άρχισαν να βουτάνε με τη σειρά και να το τσουλάνε στον βυθό.

Κι ύστερα ανακάλυψαν κάτι άλλο. Λίγο πιο ψηλά από το νεκροταφείο, ήταν το κιβώτιο που είχε σωθεί. Τα πλαϊνά του ήταν γδαρμένα και χτυπημένα, κι είχε μια μεγάλη τρύπα στο επάνω μέρος. Οι ενυδρίδες σκαρφάλωσαν στα βράχια κι ανέβηκαν πάνω στο μεγάλο κουτί. Δέκα τριχωτές φάτσες κοίταζαν μέσα απ' την τρύπα, περιέργες να δουν τι ήταν εκεί μέσα. Αυτό



που είδαν ήταν άλλο ένα ολοκαίνουριο ρομπότ. Αλλά αυτό το ρομπότ ήταν διαφορετικό από τα άλλα. Ήταν ακόμα ολόκληρο. Και είχε γύρω του ένα μαλακό, αφρώδες υλικό.

Οι ενυδρίδες έβαλαν τα πόδια τους μέσα στην τρύπα κι άρχισαν να σκαλίζουν το αφρώδες υλικό. Ήταν μαλακό και έτριξε, όπως το τραβούσαν. Εκείνες διασκέδαζαν τσιρίζοντας και κομματιάζοντας αυτό το αφράτο πράγμα. Τα κομματάκια άρχισαν να πετάνε στη θαλασσινή αύρα. Και μέσα σε όλο αυτό τον ενθουσιασμό, κάποιο πόδι πάτησε κατά λάθος ένα σημαντικό κουμπάκι στο πίσω μέρος του κεφαλιού του ρομπότ.

Κλικ.

Πέρασαν λίγα δευτερόλεπτα μέχρι να καταλάβουν οι ενυδρίδες ότι κάτι γινόταν μέσα στο κιβώτιο. Αλλά, την επόμενη στιγμή, κάτι άκουσαν. Έναν ανεπαίσθητο βόμβο. Όλες σταμάτησαν κι έμειναν να κοιτάζουν μέσα στο κουτί. Και τότε, το ρομπότ άνοιξε τα μάτια του.

Ο ηλεκτρονικός εγκέφαλος του ρομπότ τέθηκε σε λειτουργία. Τα προγράμματά του άρχισαν να φορτώνονται. Κι έπειτα, ενώ ήταν ακόμα μέσα στο κιβώτιο, αυτό ξεκίνησε αυτόματα να μιλάει.

«Γεια σας, είμαι το μοντέλο POZZAM με σειριακό αριθμό 7134, αλλά μπορείτε να με φωνάζετε Ρόζι. Όσο τα ρομποτικά μου συστήματα ενεργοποιούνται, θα σας πω δυο λόγια για μένα».

«Όταν είμαι πλήρως ενεργοποιημένη, θα μπορώ να κινούμαι, να επικοινωνώ και να μαθαίνω. Μπορείτε να μου αναθέσετε μια εργασία, κι εγώ θα την εκτελέσω. Με τον καιρό, θα βρίσκω καλύτερους τρόπους για να εκτελώ τις εργασίες μου. Θα γίνομαι καλύτερο ρομπότ. Όταν δεν με χρειάζεστε, θα φροντίζω να μην εμποδίζω και να διατηρούμαι σε καλή λειτουργική κατάσταση».

«Ευχαριστώ για την προσοχή σας».

«Τώρα είμαι πλήρως ενεργοποιημένη».



Πηγή: Απόσπασμα από Εκδόσεις Πατάκη. <https://www.patakis.gr/product/505527/vivlia-paidika--efhvika-paidikh-neanikh-logotexnia/To-rompot-sto-erhmonhsi/>, <https://www.patakis.gr/files/1169379.pdf>

## ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ 6

Να διαβάσεις το κείμενο «Το ρομπότ στο ερημονήσι» και να προχωρήσεις στις δραστηριότητες που ακολουθούν:

1. Να συμπληρώσεις τα παρακάτω στοιχεία, για το συγκεκριμένο κείμενο:

Ήρωες:

---

---

---

---

Τόπος (πού;):



Χρόνος (πότε;):

---

---

---

---

Τι έγινε στην αρχή:

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

Ποιο είναι το κύριο γεγονός της ιστορίας:

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

Τι έγινε στο τέλος;

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---





6. Ο συγγραφέας χρησιμοποιεί πολλά στοιχεία της φύσης και δημιουργεί «εικόνες». Υπογράμμισε δύο παραδείγματα «εικόνων», από διαφορετικά σημεία του κειμένου.

Γιατί επιλέγει αυτόν τον τρόπο δημιουργίας «εικόνων»;

.....

.....

Σε ποια σημεία του κειμένου οι «εικόνες» είναι περισσότερο έντονες;

.....

.....

Ποια γλωσσικά στοιχεία χρησιμοποιεί, για να το πετύχει αυτό;

.....

.....

.....

7. Στο τέλος του κειμένου, χρησιμοποιείται ευθύς λόγος. Γιατί, άραγε;

.....

.....

Να μετατρέψεις τις παρακάτω προτάσεις από τον ευθύ στον πλάγιο λόγο και αντίστροφα.

«Όταν είμαι πλήρως ενεργοποιημένη, θα μπορώ να κινούμαι, να επικοινωνώ και να μαθαίνω», ενημέρωσε τις ενυδρίδες το ρομπότ.

.....

.....

Το ρομπότ ευχαρίστησε τις ενυδρίδες για την προσοχή τους.

.....

Να εξηγήσεις τι αλλάζει, κατά την άποψή σου, με τις παραπάνω αλλαγές.

.....

.....

8. Όταν θέλουμε να πούμε πότε γίνεται κάτι, χρησιμοποιούμε χρονικά επιρρήματα (π.χ., *νωρίς, όταν*), φράσεις με προθέσεις (π.χ., *από τότε, σε λίγο*), χρονικές προτάσεις (π.χ., *αφού ήρθε, πριν φύγω*).

Εντόπισε στο κείμενο, τέτοια γλωσσικά στοιχεία και συμπλήρωσε τον πίνακα:

χρονικά επιρρήματα	φράσεις με προθέσεις	χρονικές προτάσεις

9. Αφού υπογραμμίσεις τις παθητικές μετοχές (με κατάληξη σε -μένος, -μένη, -μένο) και κυκλώσεις τις ενεργητικές μετοχές (με κατάληξη σε -οντας ή -ώντας), να προχωρήσεις παρακάτω.

Γιατί, άραγε, ο συγγραφέας χρησιμοποιεί παθητικές μετοχές, σε αυτό το κείμενο;



.....

.....

Γιατί, άραγε, ο συγγραφέας χρησιμοποιεί και ενεργητικές μετοχές;



.....

.....

Να εξηγήσεις πότε οι ενεργητικές μετοχές γράφονται με «-οντας» και πότε με «-ώντας»;

.....

.....

10. Ο συγγραφέας χρησιμοποιεί αρκετά σχήματα λόγου, όπως: παρομοιώσεις, προσωποποιήσεις, μεταφορές. Αφού εντοπίσεις τα σχήματα αυτά, να γράψεις παράδειγμα για κάθε σχήμα, εξηγώντας με δικά σου λόγια τον ρόλο τους στο κείμενο:

Παρομοίωση:.....

.....

Ο ρόλος της: .....

-----

Προσωποποίηση:.....

.....

Ο ρόλος της: .....

-----

Μεταφορά:.....

.....

Ο ρόλος της: .....

-----





INFO<sup>41</sup>NEWS

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΠΑΝΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ  
pkonstantopoulos@ethnos.gr

Η ΕΠΕΛΑΣΗ ΤΩΝ ΡΟΜΠΟΤ

Η τεχνητή νοημοσύνη είναι εδώ. Από τις συναλλαγές στις τράπεζες, τις ιατρικές εξετάσεις, τις νομικές και οικονομικές υπηρεσίες, την παροχή πληροφοριών μέχρι τα έξυπνα αυτοκίνητα, θα αντικαθιστούν την παρέμβαση και την παρουσία του ανθρώπου. Ο χρόνος εργασίας με τον αυτοματισμό είναι σαφώς μικρότερος. Οι θέσεις εργασίας θα μειωθούν, αλλά νέες θα δημιουργηθούν λόγω της εξέλιξης της τεχνολογίας. Όμως τα ρομπότ στο μέλλον θα ελέγχουν μεγάλο ποσοστό στην εργασία

ΤΟΜΕΙΣ ΠΟΥ ΚΙΝΔΥΝΕΥΟΥΝ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ



των αποφάσεων στη μεγαλύτερη τράπεζα της Ρωσίας για δάνεια λαμβάνονται με τεχνητή νοημοσύνη

3.000

δικηγόροι καταργήθηκαν

ΥΠΑΛΛΗΛΟΙ ΓΡΑΦΕΙΟΥ



ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΥΣ

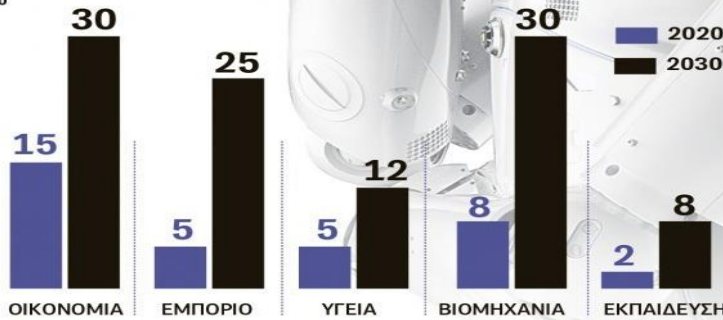


1 ΣΤΟΥΣ 2 εργαζόμενους θα χρειάζεται μετεκπαίδευση έως το 2025 λόγω αλλαγής αντικειμένου



των εργασιών ρουτίνας θα εξαλειφθούν λόγω της αυτοματοποίησης έως το 2025

ΑΠΩΛΕΙΣ ΘΕΣΕΩΝ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ λόγω αυτοματισμού %



ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΕΝΟΣ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟΥ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ ΣΕ ΩΡΕΣ



Πηγή: Έθνος

[https://www.ethnos.gr/apopseis/18387\\_i-epelasi-ton-rompot](https://www.ethnos.gr/apopseis/18387_i-epelasi-ton-rompot)

## ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ 7

Να διαβάσεις το κείμενο: «Η επέλαση των ρομπότ» και να προχωρήσεις στις δραστηριότητες που ακολουθούν:

1. Να επιλέξεις τρεις πληροφορίες από το πληροφοριογράφημα: «Η επέλαση των ρομπότ» και να γράψεις ποια είναι η δική σου άποψη για την καθεμιά:

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΑΠΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

Η ΔΙΚΗ ΣΟΥ ΑΠΟΨΗ

2. Να σχολιάσεις, με κριτική ματιά, τον τίτλο του κειμένου «Η επέλαση των ρομπότ»:

.....

.....

.....

.....





6. Να συγκρίνεις το κείμενο: «Η επέλαση των ρομπότ» με το κείμενο «Το ρομπότ στο ερημονήσι», χρησιμοποιώντας το παρακάτω πλέγμα:

	<i>«Το ρομπότ στο ερημονήσι»</i>	<i>«Η επέλαση των ρομπότ»</i>
Λογοτεχνικό - Μη λογοτεχνικό		
Κειμενικός τύπος		
Κειμενικό είδος		
Θέμα		
Κεντρική ιδέα		
Κύριο νόημα		
Γλωσσικά στοιχεία		
Πολυτροπικά στοιχεία		
Ύφος		





## Τεχνολογικά όπλα στη μάχη με τον κορωνοϊό

09.04.2020 Θοδωρής Λαΐνας

Η τεχνολογία έχει επιστρατευθεί στην προσπάθεια αντιμετώπισης της πανδημίας, προσφέροντας έξυπνες και ωφέλιμες λύσεις. Ας ρίξουμε μια ματιά σε περιπτώσεις που ξεχωρίζουν.

### **Το «πανδημικό» μη επανδρωμένο αεροσκάφος**

Ερευνητές στην Αυστραλία κατασκεύασαν ένα μη επανδρωμένο αεροσκάφος (drone), που διαθέτει μια σειρά από αισθητήρες και οπτικά συστήματα, με τα οποία μπορεί να εντοπίζει σε δρόμους, χώρους εργασίας, αεροδρόμια, πλοία, γηροκομεία, και



γενικά σε χώρους που βρίσκεται μεγάλος αριθμός ατόμων, όσους φτερνίζουν ή βήχουν. Το drone, που ονομάστηκε «πανδημικό», μπορεί, επίσης, να κάνει μετρήσεις για τη θερμοκρασία, τον καρδιακό και τον αναπνευστικό ρυθμό ατόμων από ψηλά. Στόχος είναι να εντοπίζονται πιθανά κρούσματα και να εμποδίζεται η διάδοση του ιού. Κάποιες χώρες χρησιμοποιούν drones, για να κάνουν απολυμάνσεις σε δημόσιους χώρους. Επίσης, drones χρησιμοποιούνται μαζί σε αυτή την πανδημία για την παράδοση ιατρικού εξοπλισμού, όπου είναι απαραίτητο, αλλά λόγω συνθηκών είναι δύσκολη η μεταφορά του με συνηθισμένα μέσα. Επίσης, στην Κίνα, από την αρχή του ξεσπάσματος της πανδημίας, χρησιμοποιούνται drones, ως ιπτάμενοι ντελάληδες, που εκφωνούν με ηχεία διαφόρων ειδών μηνύματα και οδηγίες στους κατοίκους.

### **Ακούραστοι νοσοκόμοι με ανοσία**

Στην Κίνα, χρησιμοποιούνται στα νοσοκομεία ρομπότ, που φροντίζουν ασθενείς με κορωνοϊό, ώστε να μειώσουν στο ελάχιστο δυνατό την επαφή τους με το νοσηλευτικό προσωπικό και να περιοριστεί ο κίνδυνος να το μολύνουν. Τα ρομπότ αυτά μπορούν να κάνουν λήψη των ζωτικών λειτουργιών του ασθενούς (θερμοκρασία, καρδιά, αναπνοή), να του πηγαίνουν τα φάρμακα και το φαγητό, να κάνουν απολύμανση του χώρου και να ψυχαγωγούν τους ασθενείς.



### **Ρομποτικοί σεφ και ντελιβεράδες**

Σε νοσοκομεία της Κίνας, εμφανίστηκαν ρομποτικά συστήματα, που μαγειρεύουν μόνα τους το φαγητό των ασθενών. Η κινεζική εταιρεία Zhen Robotics παρουσίασε το εικονιζόμενο ρομπότ, το οποίο, όπως υποστηρίζει, μπορεί να κάνει μεταφορά και παράδοση προϊόντων στα σπίτια όσων έχουν κάνει παραγγελίες από σουπερμάρκετ ή άλλα μαγαζιά, ώστε να μη χρειάζεται κάποιος να βγαίνει από το σπίτι ή να έρχεται σε επαφή με τους εργαζομένους στις μεταφορές.



### **Έξυπνα προγράμματα εν δράσει**

Τα έξυπνα προγράμματα, που είναι γνωστά με τον όρο chatbots, έχουν αναλάβει δράση σε πολλά μέτωπα, παρέχοντας συμβουλές, οδηγίες και πληροφορίες για την πανδημία είτε μέσω τηλεφωνικών κέντρων, είτε μέσω ψηφιακών υπηρεσιών και εφαρμογών στον γενικό πληθυσμό είτε σε συγκεκριμένες ομάδες ατόμων που χρειάζονται καθοδήγηση ως προς τι πρέπει να κάνουν, όπως σε ανθρώπους που βρίσκονται μακριά από τα σπίτια τους και ειδικά σε ταξιδιώτες.



### **Κινούμενα αντισταθμιστικά**

Στους δρόμους της Κίνας έκαναν την εμφάνισή τους ρομποτάκια, που έχουν προσαρμοσμένα πάνω τους δοχεία με αντισταθμιστικό και οι πολίτες μπορούν να απολυμαίνουν τα χέρια τους, για να προστατεύονται από τον κορωνοϊό.

### **Υπολογιστές φαρμακοποιοί**

Οι πιο ισχυροί υπερυπολογιστές στον κόσμο έχουν σταματήσει τις άλλες ερευνητικές τους εργασίες και έχουν ριχτεί στη μάχη της ανακάλυψης θεραπείας κατά του κορωνοϊού. Ήδη, οι υπερυπολογιστές έχουν εντοπίσει υπάρχουσες φαρμακευτικές ουσίες που είτε μόνες τους είτε σε συνδυασμό με άλλες μπορούν να χρησιμοποιηθούν για τη δημιουργία φαρμάκων.



Πηγή: Έθνος. [https://www.ethnos.gr/tehnologia/99043\\_drone-rompot-kai-chatbots-hi-tech-opla-sti-mahi-me-ton-koronoio](https://www.ethnos.gr/tehnologia/99043_drone-rompot-kai-chatbots-hi-tech-opla-sti-mahi-me-ton-koronoio) (διασκευή)

## ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ 8

Να διαβάσεις το κείμενο: «Τεχνολογικά όπλα στη μάχη με τον κορωνοϊό» και να προχωρήσεις στις δραστηριότητες που ακολουθούν:

1. Να γράψεις δύο τρόπους, αναφορικά με το πώς χρησιμοποιούνται τα ρομπότ για την αντιμετώπιση της πανδημίας του κορωνοϊού (COVID-19):

.....

.....

.....

.....

.....

2. Να γράψεις, με δικά σου λόγια, πώς χρησιμοποιούνται τα μη επανδρωμένα αεροσκάφη (drones), για την αντιμετώπιση του κορωνοϊού, με βάση το κείμενο:

.....

.....

.....

.....

.....

3. Ποιο είναι το κύριο νόημα του κειμένου;

.....

.....

.....

4. Ποια τεχνολογία, από όσες διάβασες στο κείμενο, πιστεύεις ότι είναι η πιο σημαντική, στην προσπάθεια για την αντιμετώπιση του κορωνοϊού; Να δικαιολογήσεις την άποψή σου.

.....

.....

.....

.....

5. Μπορεί κάποια από αυτές τις τεχνολογίες να αξιοποιηθεί και για άλλο σκοπό; Να εξηγήσεις πώς και να αιτιολογήσεις την άποψή σου.

.....

.....

.....

.....

6. Μπορείς να σκεφτείς μία άλλη τεχνολογία που γνωρίζεις ή κάποια που υπάρχει στο δικό σου μυαλό, η οποία θα μπορούσε να αξιοποιηθεί για την υγεία των ανθρώπων; Πώς;

.....

.....

.....

.....

7. Από τις χώρες που καταγράφονται στο κείμενο, μπορείς να βγάλεις κάποια συμπεράσματα για τις νέες τεχνολογίες;

.....

.....

.....

.....

.....

8. Είναι γεγονός ότι στο κείμενο χρησιμοποιείται αρκετά ο παρακείμενος. Γιατί, άραγε, συμβαίνει αυτό;

.....

.....

9. Το τελευταίο απόσπασμα του κειμένου αρχίζει με όλα τα ρήματα στον παρακείμενο:

*«Οι πιο ισχυροί υπερυπολογιστές στον κόσμο έχουν σταματήσει τις άλλες ερευνητικές τους εργασίες και έχουν ριχτεί στη μάχη της ανακάλυψης θεραπείας κατά του κορωνοϊού».*

Να μεταφέρεις, το παραπάνω απόσπασμα, σε χρόνο:

**Ενεστώτα:**

.....

.....

.....

**Αόριστο:**

.....

.....

.....

Παρατατικό:

.....  
.....  
.....

Υπερσυντέλικό:

.....  
.....  
.....

Συνοπτικό Μέλλοντα:

.....  
.....  
.....

Εξακολουθητικό Μέλλοντα:

.....  
.....  
.....

Συντελεσμένο Μέλλοντα:

.....  
.....  
.....

10. Να μελετήσεις, με τη βοήθεια και λεξικού, τις σύνθετες λέξεις του κειμένου σουπερμάρκετ και υπερυπολογιστής.

Αφού αναλύσεις τις δύο λέξεις στα συνθετικά τους, να γράψεις τη σημασία τους:

σουπερμάρκετ: ..... + .....

.....  
.....

υπερυπολογιστής: ..... + .....

.....  
.....

Να σχολιάσεις και να συγκρίνεις τα συνθετικά των δύο λέξεων. Τι συμπεραίνεις;

.....  
.....

Να γράψεις τέσσερις λέξεις που αρχίζουν από το πρώτο συνθετικό της λέξης σουπερμάρκετ:

.....

Να γράψεις τέσσερις λέξεις που αρχίζουν από το πρώτο συνθετικό της λέξης υπερυπολογιστής:

.....



## Ρομπότ διδάσκει στο Πανεπιστήμιο Μακεδονίας



Τα ρομπότ είναι πλέον πραγματικότητα και η ένταξή τους σε τομείς της καθημερινότητας δεν αποτελεί σενάριο επιστημονικής φαντασίας. Μάλιστα, στο Πανεπιστήμιο Μακεδονίας, στη Θεσσαλονίκη, ρομπότ συμμετέχει ενεργά στην εξ αποστάσεως διδασκαλία των φοιτητών του Τμήματος Εκπαιδευτικής και Κοινωνικής Πολιτικής, μαζί με τον Καθηγητή Νικόλαο Φαχαντίδη.

Σε δηλώσεις του, στον τηλεοπτικό σταθμό MEGA, ο κύριος Φαχαντίδης εξήγησε την πολύτιμη συνδρομή του ρομπότ στην εξ αποστάσεως διδασκαλία των φοιτητών, ανάγκη που προέκυψε λόγω της πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19. «Το ρομπότ **NAO**», όπως σημείωσε ο καθηγητής, «έχει έρθει για να καλύψει κάποιες από τις ελλείψεις που δημιουργήσαν τα εξ αποστάσεως μαθήματα».

Το ρομπότ λειτουργεί επικουρικά στη διδασκαλία, με τον νέο τρόπο εκμάθησης να έχει προκαλέσει το ενδιαφέρον τόσο των φοιτητών όσο και των διδασκόντων. Πρόκειται για ένα σημαντικό εκπαιδευτικό εγχείρημα, το οποίο θα ανοίξει τον δρόμο για τις συζητήσεις περί εφαρμογής Τεχνολογιών Ρομποτικής στον χώρο της εκπαίδευσης.

Σύμφωνα με τον κύριο Φαχαντίδη, δεν μπορούμε ακόμα να έχουμε ξεκάθαρη εικόνα για το αν η προσθήκη του **NAO** στην εκπαιδευτική διαδικασία ώθησε τους φοιτητές και τις φοιτήτριες στη συμμετοχή στο μάθημα, αλλά οι πρώτες ενδείξεις είναι ιδιαίτερα θετικές:

*«Κατά την εξ αποστάσεως εκπαίδευση, δεν μπορούμε να έχουμε ξεκάθαρη εικόνα ως προς τη συμβολή του ρομπότ, καθώς δεν έχει τελειώσει η επεξεργασία των δεδομένων. Σίγουρα, όμως, αλλάζει η διάθεση των φοιτητών και των φοιτητριών. Προ κορωνοϊού, στα διά ζώσης μαθήματα, το ρομποτάκι αναλάμβανε να παίξει τον ρόλο του διδάσκοντα. Σε εκείνη την περίπτωση, είχε θετική διαφορά η παρακολούθηση και η συμμετοχή των φοιτητών στο μάθημα. Βέβαια, μπορεί σε μία μακροχρόνια εφαρμογή του να κουράσει τους φοιτητές και να μην κινεί το ενδιαφέρον τους».*

Πηγή: Infokids.gr. <https://www.infokids.gr/rompot-didaskei-sto-panepistimio-mak/> (διασκευή)

## ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ 9



Να διαβάσεις το κείμενο: «Ρομπότ διδάσκει στο Πανεπιστήμιο Μακεδονίας» και να προχωρήσεις στις δραστηριότητες που ακολουθούν:

1. Για ποιον λόγο χρησιμοποιείται το ρομπότ ΝΑΟ στο Πανεπιστήμιο Μακεδονίας;

.....

.....

.....

.....

.....

2. Παρατήρησε με προσοχή τη φωτογραφία του κειμένου. Ποιες επιπρόσθετες πληροφορίες μπορείς να αντλήσεις, οι οποίες δεν είναι γραμμένες στο κείμενο;

.....

.....

.....

.....

.....

3. Με βάση το κείμενο, εξάγεται το συμπέρασμα ότι η αξιοποίηση του ρομπότ στο Πανεπιστήμιο Μακεδονίας είχε θετικά αποτελέσματα; Να εξηγήσεις γιατί:

.....

.....

.....

.....

.....

4. Ποια είναι η δική σου άποψη: Θα μπορούσε να γίνει αξιοποίηση των ρομπότ και στα δημοτικά σχολεία; Αν ναι, πώς; Αν όχι, γιατί. Γράψε την άποψή σου:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

5. Ο ΝΑΟ, κατά τη διάρκεια της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης, είπε στους φοιτητές και στις φοιτήτριες το εξής:

Αντιμετωπίζουμε την εξ αποστάσεως εκπαίδευση, όπως τη διδασκαλία στην τάξη.

Να ονομάσεις την έγκλιση (οριστική, υποτακτική, προστακτική), το πρόσωπο (α', β', γ'), τον αριθμό (ενικό ή πληθυντικό) και το ποιόν ενεργείας (εξακολουθητικό/επαναλαμβανόμενο, συνοπτικό/στιγμαίο, συντελεσμένο) του ρήματος στη συγκεκριμένη πρόταση **(Οι σελίδες 141-142 του Βιβλίου της Γραμματικής θα σε βοηθήσουν στο πώς σχηματίζονται οι εγκλίσεις)**

Έγκλιση:..... Πρόσωπο:..... Αριθμός:..... Ποιόν ενεργείας:.....

➤ Να μεταφέρεις τα λόγια του ΝΑΟ και σε άλλες εγκλίσεις, με βάση τα παρακάτω πλαίσια:

Έγκλιση: Ονομαστική Πρόσωπο: α' Αριθμός: Ενικός Ποιόν ενεργείας: εξακολουθητικό

Έγκλιση: Προστακτική Πρόσωπο: β' Αριθμός: Ενικός Ποιόν ενεργείας: εξακολουθητικό

Έγκλιση: Προστακτική Πρόσωπο: β' Αριθμός: Πληθυντικός Ποιόν ενεργείας: συνοπτικό

Έγκλιση: Υποτακτική Πρόσωπο: β' Αριθμός: Πληθυντικός Ποιόν ενεργείας: συνοπτικό

Έγκλιση: Υποτακτική Πρόσωπο: β' Αριθμός: Ενικός Ποιόν ενεργείας: εξακολουθητικό

Έγκλιση: Υποτακτική Πρόσωπο: α' Αριθμός: Ενικός Ποιόν ενεργείας: συντελεσμένο

Να εξηγήσεις τον ρόλο που επιτελεί το ποιόν ενεργείας (εξακολουθητικό/επαναλαμβανόμενο, συνοπτικό/στιγμαίο, συντελεσμένο) των ρημάτων στον σχηματισμό των εγκλίσεων:



## Οι εντυπώσεις των παιδιών για την εμπειρία της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης



Την άνοιξη του 2020, τα σχολεία αναγκάστηκαν να κλείσουν προσωρινά, για προστασία από την πανδημία του κορωνοϊού. Όμως, οι μαθητές και οι μαθήτριες χρειαζόταν να συνεχίσουν τα μαθήματά τους από το σπίτι. Σε διάφορα μέρη του κόσμου, με τη βοήθεια των εκπαιδευτικών τους και της τεχνολογίας, συνέχισαν την εκπαίδευσή τους μακριά από τις τάξεις τους. Οι μαθητές και οι μαθήτριες ενός γυμνασίου στην Ελλάδα, του Αρσακείου της Θεσσαλονίκης, έστειλαν τις εντυπώσεις τους για την εξ αποστάσεως εκπαίδευση και αναρτήθηκαν στην ιστοσελίδα του σχολείου τους. Όσα ανέφεραν για την τηλεεκπαίδευση έχουν μεγάλο ενδιαφέρον!

### Ιουλία, B2

Η επικοινωνία μέσω διαδικτύου θεωρώ πως δεν είναι τόσο καλή όσο μέσα στην τάξη. Είναι πιο δύσκολο να γίνει μάθημα μέσω βιντεοκλήσης, παρά έχοντας φυσιολογική επαφή με τους γύρω σου. Αρχικά, μέχρι να ξεκινήσουμε το μάθημα, πρέπει να δούμε αν είμαστε όλοι παρόντες, αν έχουμε τα κατάλληλα βιβλία γύρω μας, αν έχουμε καλό σήμα, αν έχουμε ησυχία και τέλος αν είμαστε έτοιμοι για να ξεκινήσουμε. Σε μια κανονική τάξη, όλα αυτά δεν είναι απαραίτητα. Τέλος, νομίζω πως το να έχουμε άμεση ανθρώπινη επαφή και να είμαστε στο σχολείο, είναι καλύτερο από το να μιλάμε μέσω ηλεκτρονικού υπολογιστή.

### Θάνια, B1

Οι εντυπώσεις μου από το διαδικτυακό μάθημα είναι τόσο θετικές όσο και αρνητικές. Πρόκειται για μία πρωτόγνωρη εμπειρία. Το μάθημα είναι ενδιαφέρον και πρωτότυπο και η ώρα του μαθήματος περνάει πολύ γρήγορα. Οι καθηγητές είναι ευδιάθετοι και μεταδοτικοί και έτσι δεν κουραζόμαστε τόση ώρα μπροστά από τον υπολογιστή. Από την άλλη, δεν μπορώ να συνομιλώ με τους συμμαθητές μου, αλλά μόνο με τον καθηγητή ή την καθηγήτρια. Ακόμη, στο διαδικτυακό μάθημα δεν υπάρχει η αμεσότητα της τάξης. Τέλος, θα ήθελα να μου δίνεται η δυνατότητα να συμμετέχω περισσότερο στο μάθημα.

### Δημήτρης, B2

Τα διαδικτυακά μαθήματα μπορώ να πω πως δεν μου αρέσουν όπως τα κανονικά. Είμαι σίγουρος, όμως, πως ήταν ένας τρόπος να επανέλθουμε ξανά και γρήγορα στα σχολικά μαθήματα. Ένα αρνητικό της διαδικασίας αυτής είναι η πολύωρη χρήση της ηλεκτρονικής συσκευής που χρησιμοποιούμε. Το θετικό είναι πως όλο αυτό είναι πιο διασκεδαστικό, είναι ένας τρόπος να περάσουμε την ώρα πιο γρήγορα και όχι βαρετά.

### **Νικόλας, A1**

Αυτός ο σύγχρονος τρόπος εξ αποστάσεως εκπαίδευσης είναι πολύ χρήσιμος για την εποχή μας. Όχι μόνο βλέπουμε τους συμμαθητές μας, αλλά και μαθαίνουμε πώς να χρησιμοποιούμε τέτοιου είδους προγράμματα. Βέβαια, υπάρχουν και κάποια μειονεκτήματα που αφορούν κυρίως τεχνικά προβλήματα, όπως παράσιτα στον ήχο αλλά και ζητήματα σύνδεσης στο διαδίκτυο. Επίσης, κάποια παιδιά μπορεί να μην ασχολούνται ενεργά με το μάθημα. Πέρα, όμως, από αυτές τις αδυναμίες, μάς δίνεται η ευκαιρία να διατηρήσουμε την επαφή μας με τη μαθησιακή διαδικασία και να αξιοποιήσουμε δημιουργικά τον χρόνο μας.

### **Ανδρέας, B2**

Η πανδημία του κορωνοϊού που πλήττει όλον τον κόσμο, μας ανάγκασε να αλλάξουμε την καθημερινότητά μας και μεταμόρφωσε τις τάξεις μας σε ηλεκτρονικές. Αρχικά, η νέα διαδικασία ακούγεται διασκεδαστική, αλλά τελικά πόσο διασκεδάζουμε; Η επαφή που είχαμε με την παρουσία μας στο μάθημα είναι ένα γεγονός που δεν μπορεί να γίνει εφικτό σ' αυτό το «ιντερνετικό» σχολείο. Έτσι, λείπουν σημαντικά στοιχεία από το μάθημα, όπως η ζωντάνια, η αυθόρμητη επικοινωνία και η ζεστή ατμόσφαιρα. Εκτός αυτού, η ύπαρξη προβλημάτων στη σύνδεση είναι κάπως κουραστική και καθυστερεί το μάθημα. Από την άλλη πλευρά όμως, αυτό το μάθημα από το διαδίκτυο είναι πολύ σημαντικό, καθώς μας κρατάει σε ετοιμότητα και μας δίνει τις απαραίτητες γνώσεις αυτές τις μέρες που πρέπει να μείνουμε σπίτι. Τέλος, το ότι βλέπουμε και ακούμε τους φίλους μας και τους καθηγητές μας μετά από τόσο καιρό είναι κάτι πολύ ευχάριστο. Το «ιντερνετικό» σχολείο έχει και μειονεκτήματα και πλεονεκτήματα, αλλά το μόνο σίγουρο είναι πως είναι κάτι το πρωτόγνωρο και πρωτοποριακό.

### **Κατερίνα, A1**

Ο νέος τρόπος μαθήματος μου φάνηκε πολύ περίεργος στην αρχή, διότι δεν ήξερα πώς θα ήταν να συνομιλούν ταυτόχρονα πολλά άτομα συνδεδεμένα στο διαδίκτυο. Τώρα, μπορώ να πω πως το πρόγραμμα είναι καλά φτιαγμένο και εύκολο στον χειρισμό, το οποίο βοηθάει πολύ στη διεξαγωγή του μαθήματος. Βέβαια, υπάρχουν και κάποια αρνητικά στοιχεία σε αυτόν τον τρόπο μάθησης. Για παράδειγμα, αν δεν υπάρχει καλή σύνδεση στο διαδίκτυο, μπορεί ο μαθητής να μην ακούει και να μην βλέπει τους συμμαθητές του ή να μην τον ακούν και να μην τον βλέπουν και αυτοί. Παρόλα αυτά, μου αρέσει αυτός ο νέος τρόπος διδασκαλίας και δείχνει την πρόοδο του ανθρώπου αναφορικά με την τεχνολογία.

## ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ 10

Να διαβάσεις το κείμενο: «Οι εντυπώσεις των παιδιών για την εμπειρία της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης» και να προχωρήσεις στις δραστηριότητες που ακολουθούν:

1. Να κυκλώσεις τον βασικό κειμενικό τύπο του κειμένου:

A. περιγραφή    B. οδηγίες    Γ. επιχειρήματα    Δ. αφήγηση

Να δικαιολογήσεις την επιλογή σου:

.....  
.....

2. Να αντιστοιχίσεις το όνομα του μαθητή/της μαθήτριας, σύμφωνα με το κείμενο, που ταιριάζει περισσότερο με τις παρακάτω εντυπώσεις για την εξ αποστάσεως εκπαίδευση:

<i>Εντύπωση</i>	<i>Μαθητής/Μαθήτρια</i>
Στο «ιντερνετικό σχολείο» χάνεται η ζωντάνια από το μάθημα.	Ιουλία Β 2
Η ώρα του μαθήματος περνά γρήγορα.	Θάνια Β 1
Κάποια παιδιά δεν ασχολούνται αρκετά με το μάθημα.	Δημήτρης Β 2
Είναι αρνητική η χρήση συσκευών για πολλές ώρες.	Ανδρέας Β 2
Χάνεται χρόνος μέχρι να ξεκινήσει το διαδικτυακό μάθημα.	Κατερίνα Α 1
Το πρόγραμμα που χρησιμοποιείται είναι εύκολο στη χρήση.	Νικόλας Α 1

3. Να ιεραρχήσεις τα τρία σημαντικότερα πλεονεκτήματα και τα τρία σημαντικότερα μειονεκτήματα της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης, με βάση τις εντυπώσεις των μαθητών και των μαθητριών, όπως καταγράφονται παραπάνω:

<i>Πλεονεκτήματα</i>	<i>Μειονεκτήματα</i>
1.	1.
2.	2.
3.	3.

4. Το κείμενο έχει ως εισαγωγή του την παράγραφο: «Την άνοιξη του 2020 .... έχουν μεγάλο ενδιαφέρον!». Να χρωματίσεις τα δομικά μέρη της παραγράφου αυτής, ως εξής: **θεματική πρόταση (με πράσινο)**, **λεπτομέρειες (με πορτοκαλί)**, **κατακλείδα (με κόκκινο)**.

5. Στο κείμενο δεν υπάρχει επίλογος. Να προσθέσεις μια παράγραφο, ως επίλογο, με βάση όσα γράφονται στο υπόλοιπο κείμενο, αν ήσουν εσύ ο/η συγγραφέας, και να χρωματίσεις τα δομικά της μέρη, ως εξής: **θεματική πρόταση (με πράσινο)** - **λεπτομέρειες (με πορτοκαλί)**- **κατακλείδα (με κόκκινο)**.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

6. Να γράψεις μία παράγραφο, με τις δικές σου εντυπώσεις για την εξ αποστάσεως εκπαίδευση, όπως την έζησες και εσύ. Μπορείς να χρησιμοποιήσεις χρωματιστά μολύβια και να γράψεις τα δομικά της μέρη, ως εξής: **θεματική πρόταση (με πράσινο)** - **λεπτομέρειες (με πορτοκαλί)**- **κατακλείδα (με κόκκινο)**.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

7. Στη ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ 6, έγραψες τις δικές σου εντυπώσεις για την εξ αποστάσεως εκπαίδευση. Σε ποιον χρόνο τοποθέτησες τα περισσότερα ρήματα; Γιατί ο χρόνος των ρημάτων είναι διαφορετικός από τον χρόνο για τις εντυπώσεις των μαθητών/μαθητριών του κειμένου; Εξήγησε:

.....

.....

.....

8. Αν το 2040, το ίδιο γυμνάσιο ζητήσει από τους/τις ίδιους/ες μαθητές/μαθήτριες να καταγράψουν τις εντυπώσεις τους για το τι συνέβη στον κόσμο το 2020, τι θα άλλαζε; Να επιλέξεις μία από τις έξι εντυπώσεις των μαθητών/μαθητριών και να γράψεις τα ρήματα στον κατάλληλο χρόνο.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

9. Να υπογραμμίσεις στο κείμενο τρεις σύνθετες λέξεις. Στη συνέχεια, να αναλύσεις κάθε σύνθετη λέξη στα συνθετικά της, όπως το παράδειγμα:

πανδημία: παν + δήμος

..... : ..... + .....

..... : ..... + .....

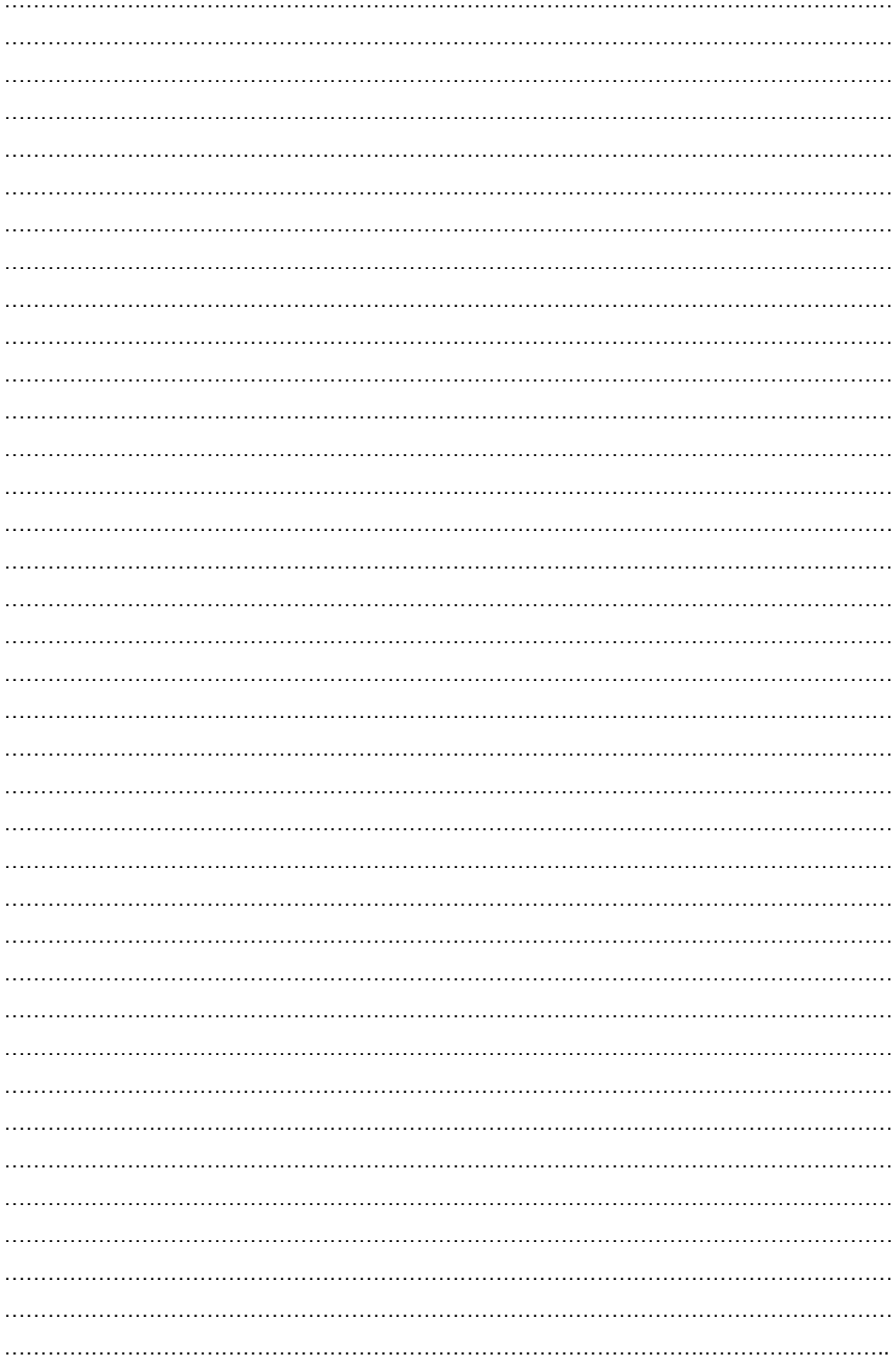
..... : ..... + .....

10. Οι μαθητές και οι μαθήτριες, κατά την καταγραφή των εντυπώσεών τους, χρησιμοποίησαν αρκετά επίθετα και επιρρήματα. Να εντοπίσεις όσα περισσότερα επίθετα και επιρρήματα μπορείς. Μετά, να τα διακρίνεις και να τα καταγράψεις στον παρακάτω πίνακα, αναλόγως:

Επίθετα			Επιρρήματα	
αρσενικά	θηλυκά	ουδέτερα	χρονικά	τροπικά







**ΠΛΕΓΜΑ ΚΕΙΜΕΝΩΝ** (εργαλείο για σύγκριση κειμένων)

Τίτλος Κειμένου	Τύπος/Είδος	Γλωσσικά Στοιχεία	Πολυτροπικά Στοιχεία	Κριτική
Έτος 2080 μ.Χ.				
Ταξίδι χωρίς Επιστροφή				
Ιστορική η προσεδάφιση του “Perseverance” στον Άρη				
Η NASA γυρνάει την πλάτη στην COVID-19				
Πώς θα ήταν αν ζούσες στον Άρη;				
Το ρομπότ στο ερημονήσι				
Η επέλαση των ρομπότ				
Τεχνολογικά όπλα στη μάχη με τον κορωνοϊό				
Ρομπότ διδάσκει στο Πανεπιστήμιο Μακεδονίας				
Οι εντυπώσεις των παιδιών για την εμπειρία της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης				

